

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 17P/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210197
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223210197.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov – matky C. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, XXX XX C., štátnej občianky SR, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hopferova s.r.o., so sídlom Bajzova 2, 040 01 Košice, IČO: 47 254 220 a otca A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX C., štátneho občana SR, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Zamietá primárny petit matky v celom rozsahu.

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

II. Otec maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX je oprávnený sa osobne stretnúť s maloletým synom A. B., nar. XX.XX.XXXX, počas zimných prázdnin roku 2023 od 22.12.2023 od 17.00 hod. do 24.12.2023 do 16.00 hod. a od 29.12.2023 od 17.00 hod. do 31.12.2023 do 16.00 hod.

III. Rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 4P/75/2020-323 zo dňa 12.9.2022 sa počas zimných prázdnin roku 2023 neuplatní.

IV. Matka je povinná maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.10.2023 domáhala zmeny úpravy styku otca maloletého s maloletým.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Svidník, č. k. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 4P/75/2020-323 zo dňa 12.9.2022 súd rozhodol tak,
17P/37/2023

-2-

že „Mení rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 6P/96/2019-51 zo dňa 21.4.2020, týkajúci sa styku otca s maloletým tak, že I. Otec maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX je oprávnený a povinný osobne sa stretávať s maloletým od 25.7.2022 od 8.00 hod. do 7.8.2022 do 18.00 hod. a následne každý páry mesiac v roku od 15. dňa v mesiaci od 8.00 hod. do predposledného dňa daného kalendárneho

mesiacu do 18.00 hod. II. Matka je povinná maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke. III. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku. IV. Otec je oprávnený a povinný stretávať sa s mal. A. prostredníctvom videohovorov cez aplikáciu Skype, a to každú stredu a sobotu, vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. Ak určené dni prípadnú na deň, kedy sa bude realizovať osobný styk, videohovor sa neuskutoční. V. Matka je povinná mal. A. na videohovor s otcom riadne pripraviť a materiálne zabezpečiť maloletému prístup k potrebnému zariadeniu výpočtovej techniky, tiež k aplikácii Skype. VI. Matka je povinná jedenkrát mesačne informovať otca o zdravotnom stave maloletého a jeho záujmoch, a to e-mailovou správou. VII. Otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým informovať matku o zdravotnom stave maloletého a to e-mailovou správou. VIII. Otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým zabezpečiť videohovor maloletého s matkou cez aplikáciu Skype vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“ Predmetný rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 24CoP/101/2022 zo dňa 23.2.2023. Rozhodnutie odvolacieho súdu o úprave stretávania sa otca s maloletým dieťaťom bolo síce prijaté pomerne nedávno, avšak matka maloletého zastáva názor, že potom, ako sa začal realizovať styk otca s dieťaťom, nastali také zásadné a závažné okolnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že maloletý môže byť vystavený ohrozeniu jeho zdravia a to po stránke fyzickej ako aj stránke psychickej v čase, keď sa nachádza u otca. Maloletý má teraz päť rokov a od septembra začal navštevovať v škôlke prípravku. Po pomerne dlhšej dobe bolo súdom rozhodnuté, že maloletý vo veku päť rokov má tráviť s otcom dva týždne sústavne. Ako sa ukázalo, pre maloletého je to šok a negatívne sa to podpísalo už teraz na jeho psychickom zdraví a pohode. Dva týždne sú preňho neskonale dlhá doba. Prvé stretnutie maloletého s otcom sa realizovalo v mesiaci jún 2023, ďalšie nasledovalo v mesiaci august 2023. Počas týchto stretnutí mala matka možnosť komunikovať so synom prostredníctvom Skype každú stredu v trvaní pol hodiny podľa súdneho rozhodnutia. Na synovi bolo zreteľne badať, že je v strese a nešťastný, maloletý pôsobil zúboženým dojmom, ustráchané a plačlivo. Počas jedného z týchto rozhovorov rozprával matke svoj plán, ako chce od otca utiecť, aby po neho prišla a odpútala pozornosť otca a budú spolu môcť utiecť a bežať na autobusovú stanicu. V matke vznikli veľké obavy. Syn, ktorý má ešte len päť rokov, uvažuje nad útekem. Otec býva v inom meste, ak by k tomu naozaj došlo, synovi by hrozilo veľké nebezpečenstvo. Od prvého styku matka začala na synovi pozorovať zmeny správania a vyjadrovania. Pri chystaní raňajok jej povedal, že sa mu mal otec vyhrážať, že keď sa bude pýtať domov k maminke, tak už nikdy domov nepôjde a mamu už nikdy neuvidí. Pred spaním sa pýtal matky na deti, ktoré nemajú mamu. Keď sa snažila zistiť dôvod týchto jeho pomerne zvláštnych otázok, povedal jej, že táto mu často hovorí, že ho mama neľúbi a že ho opustí. Často sa vyskytovali okamihy, keď jej spomínal, že má strach, že ho opustí a už ju viac neuvidí. Na synovi je badať, že sa trápi. Po styku, ktorý sa uskutočnil v auguste, maloletý skoro každý deň spomínal, že sa otca bojí a rovnako sa bojí aj baby a Slavy (otcova sestra). Tvrdil, že teta E. (partnerka otca) ho silno ťahala za

17P/37/2023

-3-

oblečenie, lebo ho chcela zatvoriť na balkón, aby sa nemohol priblížiť k Juliane (dcéra otca maloletého). Rovnako ho mali dávať do kočíka a zakazovali mu, aby to povedal. Matka sa to dozvedela od kamarátky, ktorá ich stretla na prechádzke. Keď sa na to syna pýtala, preľakol sa a nakoniec matke povedal, že to mal zakázané povedať. Takto sa preriekol o viacerých veciach a vždy pri tom zneistel, obzeral sa a pýtal sa, či ho táto nepočuje. Matka maloletého má podozrenie, že správanie sa otca a jeho rodiny v čase, keď je maloletý s otcom, by mohlo byť násilné. Po návrate od otca v auguste objavila, že má syn na nôžke dve modriny v tvare čiar približne o veľkosti 5 cm. Potom, ako sa maloletého dopytovala na vznik modrín, nespomalo matke povedal, že mal byť priviazaný k radiátoru. O tomto incidente porozprával potom aj kolegyni matky, keď prišiel s ňou do práce F. G., o čom predložila jej čestné prehlásenie. Počas skypového rozhovoru A. s otcom sa A. snažil otca konfrontovať s tým, že ho mal priviazať o radiátor, na čo otec reagoval výbušne a agresívne a o chvíľu na to hovor otec zrušil. A. nikdy v minulosti nemal strach z tmy, no odkedy sa začal realizovať styk s otcom podľa rozhodnutia súdu, tento strach sa u neho objavil. Rovnako od júna pretrváva jeho správanie, že si prsty alebo iné predmety strká do úst a z nervozity do nich hryzie, z čoho ho bolia ďasná. Niektoré tvrdenia syna sú natoľko alarmujúce, že sa snaží nenásilne a jemným spôsobom zistiť viac. A. sa matke zdôveril aj s tým, že otec mu nakázal, aby každému hovoril, že sa má uňho dobre, inak ho zmláti. Pri preberaní A. v auguste, keď sa s ňou dieťa stretlo, bolo spotené, zachrípnuté, mal uplakané oči. Keď sa A. spýtala doma, čo sa stalo, že má také uplakané oči

a zachrípnutý hlas, A. jej odpovedal, že ho mal tato zmlátiť. Neskôr večer sa maloletý priznal, že mu mal otec robiť „piky-piky“ a že malému o tom zakázal rozprávať. Z minulosti vie, že takýmto spôsobom maloletý označuje dotýkanie sa pohlavného orgánu. Počas týždňov, ktoré strávil syn u otca, schudol každý krát minimálne o jedno kilo, keď sa vrátil v auguste, mal kruhy pod očami aké nikdy predtým nemal. Otec maloletého matke počas synovho pobytu v jeho domácnosti písal SMS správy a pýtal sa, čo A. bežne je, pretože u neho ješť nechcel. Myslím, že toto jeho správanie je spôsobené neprimeraným stresom, ktorý zažíva, doma nemá problém ješť. Zmeny v správaní maloletého vníma matka aj po tej stránke, že má rôzne sexualizované prejavy, ktoré jej prídu na jeho vek neprimerané, napríklad dáva „jazýčkové“ pusy, napodobňuje orálny sex, chytá si bradavky. Nakoľko vníma výrazné zmeny na správaní maloletého po psychickej stránke, vyhľadala matka na odporúčanie ošetrojúcej lekárky maloletého psychológa dňa 28.9.2023. Zo správy vyplýva, že aj počas psychologického vyšetrenia sa maloletý opakovane vyjadril, že otec a „baba“ mu ubližovali a bojí sa ich, že otec je zlý. Počas explorácie zameranej na subjektívne prežívané ťažkosti uviedol maloletý, že nechce chodiť k otcovi, pretože je zlý a ubližoval mu. Zo záveru správy okrem iného vyplýva, že existuje podozrenie na nociceptívne vplyvy v rodinnom prostredí. Správu predložila súdu ako prílohu. Matku správanie maloletého veľmi znepokojuje, nakoľko je najlepší záujem syna pre ňu prvoradý. Napriek tomu, že postava otca je pre dieťa dôležitá, je toho názoru, že je neprípustné, aby bol styk maloletého s otcom upravený v aktuálnom rozsahu, nakoľko spôsobuje maloletému obrovský stres a psychické vypätie. Maloletý má len 5 rokov. Aj vzhľadom na jeho nízky vek má za to, že takáto náhla a dlhotrvajúca zmena jeho prostredia je neprimeraná. Matka má ďalej za to, že doterajšia úprava styku maloletého s otcom sa neosvedčila a nemôže takto pokračovať, maloletý je ohrozený po psychickej stránke a je podozrenie, že aj po stránke fyzickej. Ďalší styk otca s maloletým by sa mal uskutočniť posledné dva októbrové týždne. Hrozí, že ak sa aktuálna situácia nezmení, maloletý syn bude neustále v psychickom vypätí, čo sa eventuálne môže prejaviť najmä na jeho psychickom zdraví. Nemožno opomenúť, že aj sám psychológ pozoroval neistotu k mužskej osobe, prístup

17P/37/2023

-4-

s nedôverou a odmietaním. Zo záveru psychologickéj správy vyplýva, že psychológ odporúča riešiť rodinnú problematiku s podozrením na ohrozovanie mravnej výchovy detí a psychické týranie zo strany otca. Matka uviedla, že nevie, akým iným spôsobom má maloletému pomôcť ako podaním tohto návrhu tak, aby sa skrátil čas stretnutí, počas ktorých má byť syn s otcom. Za zvlášť zásadnú považuje otázku vianočných sviatkov. Stretnutie v decembri by sa malo uskutočniť rovnako počas posledných dvoch týždňov, čo vychádza na celé vianočné sviatky ako aj Silvester. Rozhodnutie, ktorým bol upravený styk otca s maloletým, neodlišuje stretávanie sa počas prázdnin, sviatkov, dokonca ani počas vianočných sviatkov. Predmetná úprava je značne neštandardná a za aktuálnej situácie nie je absolútne v záujme maloletého. Maloletý má päť rokov, pričom dlhé obdobie netrúvil čas s otcom a už vôbec nie počas takmer celých zimných prázdnin. Vzťahy medzi matkou a otcom maloletého sú rozvrátené, nemožno predpokladať, že by sa na realizácii styku s maloletým dieťaťom počas vianočných sviatkov vedeli dohodnúť odlišne ako je v aktuálne právoplatnom rozhodnutí. Nakoľko je rozhodnuté tak, že každý páryny mesiac sa otec má stretávať so synom posledné dva týždne, vždy každý jeden rok vyjde tento interval na zimné prázdniny, vrátane celých vianočných sviatkov a Silvestra. Maloletý by nikdy nemohol stráviť sviatky so svojou matkou. Predmetné rozhodnutie je podľa matky neprípustné a neakceptovateľné, nehovoriac ešte o tom, ako negatívne na maloletého vplyva styk s otcom aj počas bežného roka. Napríklad maloletý chodí tiež rád do kostola, jeho otec to neuznáva a matka je presvedčená o tom, že je právom dieťaťa aj na takéto duchovné vyžitie najmä počas najväčších kresťanských sviatkov, ktoré sa mu od otca nikde nedostane. Dieťa by bolo ochudobnené o túto kresťanskú stránku sviatkov. Toto je ďalší aspekt, ktorý bude na maloletého pôsobiť negatívne a len zhorší celkový stav dieťaťa. Z praxe súdov vyplýva, že každé dieťa má právo na to, aby slávalo Vianoce s každým rodičom, rovnako tak je právom každého rodiča dieťaťa sláviť Vianoce s dieťaťom. Matka maloletého si nevie ani len predstaviť, ako na maloletého zapôsobí po psychickej stránke, keď nebude môcť byť na Vianoce doma, už aj za aktuálnej situácie je utrápený a psychicky vypätý. Vzhľadom na tieto skutočnosti považuje za nevyhnutné, aby bol neodkladným opatrením upravený styk počas vianočných sviatkov odlišne ako je momentálne. Posúdenie dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia je v prípadoch konania o starostlivosti o maloleté deti naviazané na prioritný záujem dieťaťa. Vzhľadom k tomu, že otec maloletého sa k nemu správa výslovne direktívne a neprimerane jeho detskému veku, vytvára na dieťa psychický nátlak a je prítomné aj podozrenie na fyzické ubližovanie, má matka reálnu obavu o zdravie maloletého. A. je neustále v napätí z otca, rovnako ako aj z jeho rodinných príslušníkov má strach. Negatívne

skúsenosti, ktoré zažíva, môžu negatívne ovplyvniť jeho zdravý psychický vývoj. Vynucovaním, aby maloletý vzhľadom na svoj nízky vek trávil s otcom neprerušovane pre neho veľmi náročné dva týždne, môže dôjsť k situácii, že si maloletý vytvorí k otcovi absolútne negatívny a odmietavý postoj. Vzniká tak urgentná potreba zásahu súdu do rodinných pomerov. Situácia je natoľko závažná, že odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia. S ohľadom na blížiaci sa ďalším termín stretnutia, matka navrhuje, aby súd bezodkladne rozhodol o zmene spôsobu stretávania sa otca s maloletým. Zohľadňujúc najlepší záujem maloletého syna A. navrhuje, aby súd v zmysle všetkých vyššie uvedených skutočností vydal nasledovné uznesenie: „Nariaďuje neodkladné opatrenie: I. Otec maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený sa osobne stretávať s maloletým synom A. B., nar. XX.XX.XXXX, každý párny kalendárny mesiac v rámci víkendov, ktoré pripadnú na posledné dva týždne tohto mesiaca. Otec je oprávnený si maloletého vyzdvihnúť v tomto termíne vždy v piatok od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod., a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. II. Matka je povinná

17P/37/2023

-5-

maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke. III. Matke sa ukladá povinnosť podať do 30 dní návrh vo veci samej.“ Alternatívne navrhuje, pokiaľ by súd nevyhovel jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle vyššie uvedeného, považuje za nevyhnutné, aby bolo nariadené neodkladné opatrenie minimálne na obdobie zimných prázdnin 2023 (v súlade s odsekom III návrhu) a to nasledovne: „ Nariaďuje neodkladné opatrenie: I. Otec maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený sa osobne stretnúť s maloletým synom A. B., nar. XX.XX.XXXX, počas zimných prázdnin roku 2023 od 22.12.2023 od 17:00 hod. do 24.12.2023 do 16:00 hod. a od 29.12.2023 od 17:00 hod. do 31.12.2023 do 16:00 hod. II. Rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 4P/75/2020-302 zo dňa 09.06.2021, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 4P/75/2020-323 zo dňa 12.09.2022 sa počas zimných prázdnin roku 2023 neuplatní. II. Matka je povinná maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke.“

3. Matka maloletého spolu s návrhom súdu predložila písomné vyhlásenie F. G. zo dňa 27.9.2023, čestné prehlásenie E. H. zo dňa 5.10.2023, lekársku správu PSYCHO-KLIN, s.r.o. zo dňa 28.9.2023 a nahrávky na CD nosičoch 4 x.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa ustanovenia § 330 ods. 1 CMP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa článku. 5 veta prvá základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

12. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa článku. 41 ods. 4 zákona č. 460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

16. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

17. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých, pri rozhodovaní o nariadení neodkladných opatrení musí súd rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že predovšetkým rodičia majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa musí byť preto vydané veľmi uvážlivo a po starostlivom preskúmaní dôsledkov, ktoré môžu nastať, ako vo vzťahu k samotnému dieťaťu tak i medzi rodičmi a dieťaťom. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne, či dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

18. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

19. Krátka lehota na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. S poukazom na dané časové obmedzenie súd rozhoduje o neodkladnom opatrení na základe osvedčenia podstatných skutočností vyplývajúcich z návrhu.

20. Pri rozhodovaní o zmene rozhodnutia súdu o výkone rodičovských práv a povinností musí súd vychádzať zo všetkých okolností, ktoré boli rozhodné v dobe pôvodného rozhodnutia a zistiť, či došlo k takej zmene pomerov, ktorá je podstatná a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania.

O zmene pôvodného rozhodnutia rozhoduje súd rozsudkom. Neodkladné opatrenie v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti môže súd vydať, iba ak existuje potreba rýchlej ochrany záujmov maloletého dieťaťa do doby, keď nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, pričom súd môže rozhodnúť bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností v návrhu. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

21. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 4P/75/2020 súd zistil, že rozsudkom č. k. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 4P/75/2020-323 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 6P/96/2019-51 zo dňa 21.4.2020 týkajúci sa styku otca s maloletým tak, že vo výroku I. rozhodol, že otec maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX je oprávnený a povinný osobne sa stretávať s maloletým od 25.7.2022 od 8.00 hod. do 7.8.2022 do 18.00 hod. a následne každý párny mesiac v roku od 15. dňa v mesiaci od 8.00 hod. do predposledného dňa daného kalendárneho mesiaca do 18.00 hod., vo výroku II., že matka je povinná maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke, vo výroku III., že obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku, vo výroku IV., že otec je oprávnený a povinný stretávať sa s mal. Branislavom prostredníctvom videohovorov cez aplikáciu Skype, a to každú stredu a sobotu, vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. Ak určené dni prípadnú na deň, kedy sa bude realizovať osobný styk, videohovor sa neuskutoční, vo výroku V., že matka je povinná mal. A. na videohovor s otcom riadne pripraviť a materiálne zabezpečiť maloletému prístup k potrebnému zariadeniu výpočtovej techniky, tiež k aplikácii Skype, vo výroku VI., že matka je povinná jedenkrát mesačne informovať otca o zdravotnom stave maloletého a jeho záujmoch, a to e-mailovou správou, vo výroku VII., že otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým informovať matku o zdravotnom stave maloletého a to e-mailovou správou, vo výroku VIII., že otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým zabezpečiť videohovor maloletého s matkou cez aplikáciu Skype vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. a vo výroku IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd zmenil úpravu styku vzhľadom k tomu, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov, ktorá súvisí s plynutím času a z ktorej vyvstáva potreba upraviť styk tak, aby zodpovedal súčasným potrebám dieťaťa a časovým možnostiam otca. Z predmetného spisu súd zistil, že sa súd oboznámil s vyšetrovacím spisom ORPZ Svidník ČVS: ORP-17/VYS-SK-2021 z ktorého vyplynulo, že matka maloletého podala dňa 12.2.2021 trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a pre konanie, ktoré má znaky sexuálneho zneužívania maloletého. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 10.3.2021 bolo začaté trestné stíhanie za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods.

17P/37/2023

-8-

1 Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 25.4.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.8.2022, bolo trestné stíhanie zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Súd sa vysporiadal so závermi vyšetrovania v trestnom konaní, ktorého súčasťou boli aj znalecké posudky znalkyne v odbore psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých, I. H. J. č. 81/2021 zameraného na psychologické vyšetrenie matky, č. 83/2021 zameraného na psychologické vyšetrenie otca, č. 84/2021 zameraného na psychologické vyšetrenie maloletého a znalecký posudok znalkyne v odbore Zdravníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, MUDr. Terézie Rosenbergerovej, č. 10/2021 zameraného na vyšetrenie duševného stavu maloletého A. B.. V bode 34 odôvodnenia rozsudku č. k. 4P/75/2020-302 súd konštatoval, že v priebehu trestného konania neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vznesenie obvinenia konkrétnej osobe. Súd nevyhovel návrhu matky na nariadenie psychiatrického vyšetrenia rodičov v zmysle zisťovania duševných porúch, pretože tento považoval za nedôvodný. S ohľadom na trestné oznámenie matky bola úprava styku v priebehu tohto konania zmenená tak, že otec realizoval styk s maloletým v zmysle uznesenia Krajského súdu zo dňa 13.10.2021 za prítomnosti psychologičky bez prítomnosti ďalších osôb. Psychologička vo svojej správe uviedla, že sa celkovo uskutočnili tri stretnutia, v rámci ktorých pozorovala, že vzájomná interakcia otec – dieťa bola bezprostredná, hra bola plynulá, na začiatku stretnutí, ktoré sa konali s dlhším časovým odstupom si u dieťaťa v prvý deň stretnutia všimla váhanie v opätovaní fyzického kontaktu otcovi, čo sa počas plynutia stretnutia zlepšovalo. Za problematické považovala odovzdávanie a preberanie dieťaťa. Súd konštatoval v bode 44. odôvodnenia predmetného rozhodnutia, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi rodičmi maloletého existujú konflikty. Otec sa v konaní usiloval o rozšírenie kontaktu

s maloletým, aby mohol čo najefektívnejšie realizovať svoje rodičovské práva a povinnosti. Súd sa pri úprave styku zameriaval na to, aby čas styku korešpondoval s pobytom otca na území Slovenska po turnusovej práci v zahraničí a aby mohol realizovať svoje rodičovské práva bez prítomnosti matky. V bode 47 odôvodnenia predmetného rozsudku súd uviedol, že otec už mal upravený styk s maloletým bez prítomnosti matky, následne za prítomnosti psychologičky, ktorý bol bezproblémový, preto dospel k záveru, že je potrebné aj s ohľadom na pribúdajúci vek maloletého upraviť styk otca s maloletým bez prítomnosti iných osôb tak, aby mohol plnohodnotne budovať vzťah so synom v záujme jeho všestranného vývoja. Súd teda upravil styk otca s maloletým tak, ako bolo uvedené vo výroku I. predmetného rozsudku a súd mal za to, že takáto úprava je dostatočne zrozumiteľná a vykonateľná a zodpovedá pracovnému režimu otca, ktorý pracuje v zahraničí.

22. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu SK-6P/24/2022 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. SK-6P/24/2022-103 zo dňa 28.8.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.9.2023 súd výrokom I. nariadil maloletému A. B. a jeho rodičom výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisku Svidník za prítomnosti psychologičky úradu, a to v rozsahu 50 hodín od právoplatnosti tohto rozhodnutia, výrokom II. vyslovil, že výchovné opatrenie sa bude realizovať za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, kontrole emócií a akceptácii postavenia druhého rodiča vo výchove maloletého a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd vychádzajúc z návrhu ako aj zo skutočností uvedených na pojednávaniach mal za preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú napäté, rodičia nevedia vzájomne komunikovať a dohodnúť sa o žiadnej podstatnej otázke (hlavne o zdravotnej starostlivosti) týkajúcej sa maloletého dieťaťa,

17P/37/2023

-9-

čo prirodzene ovplyvňuje a negatívne vplýva aj na psychický stav maloletého dieťaťa, možno aj bez toho, aby si to rodičia uvedomovali. Preto súd v danom prípade považoval za vhodné a žiadúce uložiť obom rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktorého úlohou bude poskytnúť im potrebnú pomoc a vedenie, aby boli schopní skorigovať svoje správanie a postoje tak, aby vedeli spolu konštruktívne komunikovať ohľadom starostlivosti o maloleté dieťa a predovšetkým, aby akceptovali nezastupiteľnú úlohu a postavenie druhého rodiča vo výchove maloletého, a to aj za prítomnosti maloletého.

23. Z predloženého písomného vyhlásenia zo dňa 27.9.2023 súd zistil, že F. G. písomne potvrdila, že A. B. dňa 31.8.2023, keď bol so svojou mamkou v práci, jej pri zítaní v rozhovore povedal, že ho tato priviazal k radiátoru,

24. Z predloženého čestného vyhlásenia zo dňa 5.10.2023 súd zistil, že E. H. písomne potvrdila, že videla, ako A. B. dňa 25.8.2023 na Bardejovskom jarmoku sedel v kočiari, ktorý tlačil otec. Priateľka otca niesla ich dcéru na rukách.

25. Z predloženej lekárskej správy PSYCHO-KLIN, s.r.o. zo dňa 28.9.2023 súd zistil, že maloletý bol na vyšetrenie odoslaný z pediatrickej ambulancie, matka uviedla, že chlapec chodí od otca zmenený, z terajšieho psychického stavu na maloletom evidovať zvýšenú neistotu, najmä k mužskej osobe, v priebehu vyšetrenia sa osmeľuje, osobnosť vo vývine, s primeranou úrovňou soc. zrelosti, s oslabenou úrovňou sebaregulácie, ale čiastočne kooperujúce, korigovateľné. Klinický psychológ doporučil riešiť rodinnú problematiku (podozrenie na ohrozovanie mravnej výchovy detí a psychické týranie zo strany otca), optimalizovať výchovný prístup, stanovovať jasné hranice a klásť dôraz na ich dodržiavanie, emočne saturovať, eliminovať negatívne exogénne vplyvy.

26. Z nahrávky zo dňa 21.6.2023 súd zistil, že maloletý sa na začiatku videohovoru pýta matky s plačom, či príde do Bardejova, lebo sa tam ide kúpať, počas videohovoru bol pri maloletom prítomný otec maloletého a medzi rodičmi maloletého došlo k výmene názorov, nakoľko matka navrhla, že otec môže maloletého priviezť kedykoľvek, napr. na noc a cez deň byť znova u otca, s čím otec nesúhlasil, maloletý vyzerá na videu smutne a plačlivo.

27. Z nahrávky zo dňa 16.8.2023, časť 1 súd zistil, že maloletý sa zítal s matkou cez videohovor, matka sa maloletého pýtala, ako sa má, čo robil, maloletý vyzerá uvoľnene, miestami vyzeral smutne, maloletý

navrhol, že príde za mamou, pýtal sa matky, či nemôže prísť ona za ním, maloletý sa neskôr matky plačlivo pýtal, že kedy bude zase u nej. Z nahrávky zo dňa 16.8.2023, časť 2 súd zistil, že maloletý sa matky plačlivo pýtal, že kedy príde domov, potom sa pýtal otca, či ho privezie skôr, načo mu otec povedal, že nie, neprivezie ho skôr a spýtal sa ho, prečo plače, maloletý odpovedal, že preto, lebo chce lokše, otec mu sľúbil, že ich urobí zajtra, neskôr sa maloletý matky znova opýtal, prečo nemôže prísť k nemu, keď sa maloletý lúčil s matkou, vyzeral smutne.

28. Z nahrávky zo dňa 23.8.2023, časť 1 súd zistil, maloletý vyzeral šťastne, keď uvidel svoju mamu cez videohovor, rozhovor pôsobil uvoľnene, matka sa maloletého pýtala, ako sa mal, čo robil, či bol vonku a pod., maloletý sa pýtal matky, kedy bude s ňou (matkou), na čo mu ona odpovedala, že o sedem dní, začali spolu počítať do sedem, maloletý posmutnel a povedal matke, že ho táto nechce privieť, ďalej sa maloletý opýtal matky, že prečo bude

17P/37/2023

-10-

tolko dní tu (pozn. súdu – u otca), maloletý sa niekoľkokrát opýtal, že ako dlho tu bude a pritom posmutnel, maloletý navrhol, aby mama po neho prišla, odpútala otcovu pozornosť a budú môcť spolu utiecť a bežať na autobusovú stanicu, maloletý na videu pôsobí, že čas strávený bez mamy preňho predstavuje veľmi dlhé obdobie. Z nahrávky zo dňa 23.8.2023, časť 2 súd zistil, že maloletý povedal matke cez videohovor, že chce, aby spolu utiekli, maloletý pôsobí na videu plačlivo a nešťastne, matky sa pýtal, či sa posnaží vyhrať v jeho prospech, maloletý matke povedal, aby konala opatrne, aby sa už nehádali, maloletý sa s plačom viackrát svojej matky opýtal, kedy bude doma v Stropkove, matka mu vo videu odpovedala pokojným hlasom, aby vydržal.

29. Z nahrávky zo dňa 9.9.2023 súd zistil, že maloletý komunikoval s otcom prostredníctvom videohovoru, rozhovor pôsobil uvoľnene, otec maloletému vyčítal, že minule vypol videohovor po troch minútach, následne maloletému hovoril, čo robí v práci, maloletý ukazoval otcovi šarkana, maloletý chcel ukončiť hovor skôr, čo mu otec vyčítal, otec pôsobil vo vzťahu k maloletému direktívnym dojmom, maloletý odišiel od počítača po papier na niekoľko minút, skladal raketu s matkou v inej miestnosti, následne otec skladal raketu a maloletý sa pritom hral.

30. Okresný súd Svidník rozhodol rozsudkom č. k. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 4P/75/2020-323 zo dňa 12.9.2022 o úprave styku otca s maloletým. Dôvody, ktoré uvádza matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, síce poukazujú na potrebu prehodnotiť vhodnosť terajšej úpravy styku otca s maloletým, ale nepreukazujú, že zdravie, výživa a výchova maloletého sú narušené alebo ohrozené tak, že by v momentálnej situácii maloletého bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu a to aj vzhľadom na závery vyšetrovania v trestnom konaní, ktorého súčasťou boli aj znalecké posudky. Ako súd uviedol v bode 19 tohto rozhodnutia, krátka lehota na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. V bode 20 tohto rozhodnutia súd uviedol, že o zmene pôvodného rozhodnutia rozhoduje súd rozsudkom. Neodkladné opatrenie v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti môže súd vydať, iba ak existuje potreba rýchlej ochrany záujmov maloletého dieťaťa do doby, keď nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, pričom súd môže rozhodnúť bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania len na základe osvedčenia tvrdených skutočností v návrhu. Vzhľadom na uvedené pristúpiť k zmene pôvodného rozhodnutia možno až po riadnom dokazovaní vo veci samej. Ak súd rozhoduje podľa druhého subsidiárneho petitu, prvý petít zamietne. Naopak, ak súd rozhodne podľa prvého (primárneho) petitu, o druhom petite už nerozhoduje. (citované z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 113/2010). Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

31. Pokiaľ ide o alternatívny petít, ktorého sa matka domáhala, súd má za to, že tento je dôvodný. V rozhodnutí o úprave styku s maloletým absentuje úprava styku počas veľkonočných a vianočných sviatkov, jarných a letných prázdnin, keď ide o osobitné obdobia, kedy je dôležité, aby sa najbližší príbuzní, čo nepochybne matka s dieťaťom sú, stretávali. Pri úprave styku je povinnosťou súdu prihliadať na záujmy maloletých detí, najmä na ich citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia ako aj na to, aby sa rešpektovalo právo maloletých detí na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom. Podľa aktuálnej úpravy styku, ktorá bola naposledy menená rozsudkom Okresného súdu Svidník, č.

k. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 4P/75/2020-323 by maloletý nikdy nemohol stráviť vianočné sviatky so svojou matkou. Súd má za to, že každé dieťa má právo na to, aby strávilo Vianoce s každým rodičom. Súd zohľadnil predovšetkým záujem maloletého, ale i rodičov, aby nenastal stav, že maloletý bude počas viacerých kalendárnych rokov tráviť Vianoce iba u jedného rodiča a druhý rodič bude z možnosti tráviť Vianoce s maloletým vylúčený. Rozsah úpravy styku počas vianočných sviatkov tak, ako to navrhla matka, považuje súd za primeraný, a to predovšetkým s ohľadom na záujem maloletého dieťaťa, jeho citové väzby vo vzťahu k obidvom rodičom a stabilitu rodinného zázemia. Nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu o úprave stretávania sa otca s maloletým bolo prijaté pomerne nedávno a doposiaľ sa uskutočnili stretnutia len v mesiacoch jún a august, je prirodzené, že maloletý nemá vybudovaný vzťah s otcom na takej úrovni ako s matkou. Vzhľadom aj na vek maloletého a prežívanie odlúčenia od matky počas bežných dní, tak ako to vyplýva z predložených nahrávok, by odlúčenie od matky počas vianočných sviatkov mohlo spôsobiť maloletému neprimeranú citovú ujmu. Z pripojeného spisu sp. zn. SK-6P/24/2022 súd zistil, že vzťahy medzi rodičmi sú napäté, rodičia nevedia vzájomne komunikovať a dohodnúť sa o žiadnej podstatnej otázke týkajúcej sa maloletého dieťaťa, preto je dôvodné predpokladať, že na inej vhodnej úprave ohľadom stretávania sa s maloletým počas vianočných sviatkov nie sú schopní sa dohodnúť. Súd navyše dodáva, že z obsahu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v znení alternatívneho petitu mal súd dostatočný skutkový základ pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa upravila otázka zimných prázdnin roku 2023 bez toho, aby došlo k radikálnemu zásahu do pôvodnej úpravy styku maloletého s otcom. Vzhľadom na uvedené, súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a v záujme maloletého dieťaťa nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je uvedené vo výroku II., III. a IV. tohto uznesenia.

32. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak ako je uvedené vo výroku V. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 62 ods. 3 CMP, ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.